

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for Wangchuck Centennial National Park (WCNP), describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

The activities that required ESMPs for the year 2021 under Wangchuck Centennial National Park are:

1. Restoration of lowland grassland in Rabung under Dungkar Park Range in Lhuntse dzongkhag.
2. Enrichment Plantation/ sanitation operation at Dhur under Bumthang Dzongkhag.
3. Conservation awareness and communication across WCNP

བོད་ལྗང་བཟུང་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་འདི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ ཁ་བ་(Category B) རང་ལུ་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ནང་སྤོང་མིའི་མི་སེར་དང་ ཡང་ན་ སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་ཏེ་འཚོ་བ་སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ལུ་བརྟེན་སྤོང་མིའི་མི་སེར་ ཡང་ན་ གལ་ཅན་གྱི་མཐའ་སྐོར་གནས་སྟངས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གཞོན་པ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ ཁ་ཡོད་པ་ད་ གལ་སྲིད་གཞོན་པ་འབྱུང་པ་ཅེན་ གཞོན་ཉེན་ཚུ་དམིགས་གསལ་ས་གནས་ནང་རྒྱུང་མ་ཅིག་འབྱུང་ནི་དང་ གཞོན་ཉེན་མར་ལབ་རྒྱབ་ནི་དང་ ཅ་མེད་ཡང་གཏང་ཚུགས་པ་ཨིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་ཐོག་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ལྗང་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་ རྟངས་དང་ མི་ཚེ་གཉེས་ལུ་ཡུན་བརྟེན་གྱི་ལན་པ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་གི་མ་ཚང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་གྱི་སྤྱི་བུས་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ ཐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་དགོས་དེ་ མི་དམངས་གོས་བསྟུན་དང་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་མི་དམངས་ལུ་གསང་ བ་བཤད་ནི་འདི་དགོས་ཨིན།

རང་བཞིན་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ སློབ་ཀ་དང་སློག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་སྤྱ་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ ཐབས་ལམ་ དང་བཟང་སྤྱོད་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན་པ་ད་ འདི་ཡང་ལས་སྤྱིའི་གདམ་སེལ་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཨིན། གདམ་སེལ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱ་གི་ རང་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་ལུ་གཞོན་ཉེན་ཡོད་པའི་ལས་སྤྱ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་ གཞི་བཟོ་དགོ། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤྱ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་སྐབས་དང་མཐུག་བསྟུན་དེ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་ གནས་སྟངས་འཛིན་སྐྱོང་དང་གཞོན་ཉེན་མར་ལབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅུགས་དགོས་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤྱ་ མི་ཚེ་ ལུ་འགན། བརྟེན་དང་སྟན་ལྷན་ལྷན་ དེ་ལས་སྤྱ་རྟོག་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་འབྲེལ་བཤད་ཁ་གསལ་ཚུ་དགོས་ཨིན། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལུ་ གལ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ཁ་གཏུ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཉེན་བཤད་ཚུ་ཚུང་དགོ་པའི་ཁར་ ཁ་གཏུ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་དགོ། གལ་ གཏོགས་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ཁ་གཏུ་ཡོད་མི་དོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་གལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་གལ་གཏོགས་ཀྱི་ཏུས་ཚོད་དང་ བཅའ་སྲིག་ཚུ་ཚུང་དགོས་ཨིན། སློབ་ཀ་དང་སློག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཡིན་ཚང་ཚུ་གི་མཆར་གཞི་ལས་སྤྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དེ་ལུ་ཐོ་དང་སྟན་ལྷན་ལྷན་ བསྐྱར་ཞེན། ཚེས་ དབྱུང་འབད་ནི། དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ཏུས་མཐུན་བཟོ་དགོས་ཨིན།

དབང་ཕྱུག་བརྒྱ་འཁོར་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་དོན་ལུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ རང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འབད་དགོས་ཡོད་ པའི་ལས་སྤྱ་ཚུ་ཡང་།

- ༡༽ ལྷན་ཅེ་རྫོང་ཁག་ གཏུང་དཀར་ར་བུང་ལུ་ མཐའ་སའི་རྩ་ཐང་ཉམས་གསོ་འབད་ནི།
- ༢༽ བུ་ཐང་རྫོང་ཁག་ ཏུར་ལུ་ རེ་དུགས་སེམས་ཅན་འཁྲུམ་ས་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཤིང་གི་སྤྱད་མ་བཅུགས་ནི།
- ༣༽ དབང་ཕྱུག་བརྒྱ་འཁོར་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀ་ནང་རང་བཞིན་མཉམ་སྤུང་གི་དོན་ལུ་བརྟེན་སྤོང་ནི་དང་གོ་བརྟེན་ཐེལ་ནི།